

Széles profil — jó eredmények

A közismerten széles profilú Városgazdálkodási Vállalat tavalyi évi munkája alapján eredményesen pályázta meg a „Kiváló Vállalat” kitüntető címet.

— Ennek a komoly elismerésnek sokféle kritériuma van — mondta *Sisák Géza*, a vállalat főmérnöke. — Ha például veszteségesek lennénk, eleve nem is pályázhattunk volna. A vállalat elsősorban nem nyereségérdekelt, de a színvonalas szolgáltatás mellett fontos elvárás az eredményesség is.

A vállalaton belüli intézkedések a személyes érdekelttség növelésének hatásaként nemcsak az eredményesség növekedett, de az eszközkihasználtság, a megrendelők fölkatatása, az irányítói munka szervezetsége, az anyag- és energiagazdálkodás is. Mindezt olyan körülmények között produkáltuk, amelyek nagyon megnehezítették működésünket.

Hogy milyen forrásokból származott az eredményesség, a nyereség? A Városgazdálkodási Vállalat igen szerteágazó, de alapvetően kommunális földadatokat ellátó szolgáltató cég. Köztisztasági, táv-

hő-szolgáltatási, kéményseprési és tüzeléstechnikai szolgáltatásokat éppúgy végez, mint ipari, szállítási és belkereskedelmi tevékenységeket.

— Munkánk korántsem könnyű — folytatta *Sisák Géza*. A szegedi parkok, közterületek rendben tartására nyolcmillió forint áll rendelkezésünkre — ebből kell kihozni, amit csak lehet. És túl sokat nem lehet... Maximum háromszor tudunk füvet kaszálni évente, s henteente egyszer áll módunkban felsöprenünk az utcákat. A város tettegondjai is a mi vállunkon nyugszanak... Százhetvenezer ember huszonhétezer lakását fűtjük. Ezzel is rengeteg a probléma; ha valahol fél fokkal hidegebb van, már telefonálnak... De ha melegebb van, akkor is. Dolgozóink pedig ilyenek is, olyanok is... Vannak közöttük kiváló munkát végzők, de némelyekre ennek az ellenkezője az igaz. Ünnepeken szintén dolgozunk, sőt ekkor a legkeményebben, mert ilyenkor a legtöbb a szemét. Kegyetlen munkával, odafigyeléssel lehet úgy-ahogy elvezetni ezt a vállalatot.

Vállalkozó kisbankok

— Kétszázharminc takarékszövetkezet közül csak kilencen kaptuk meg az idén a kiváló címet — mondja *Meszlényi Ferenc*, a Szőreg és Vidéke Takarékszövetkezet elnöke. Azt már csak később teszi hozzá, hogy nem először. Hiszen tavaly is az „élbolyban” végeztek a szőregiek. Minek köszönhető a siker? Elsősorban annak, hogy mernek vállalkozni, kockáztatni. Tudják jól, hogy ma már nem elég az íróasztal mögött ülve számolgatni. Szerencsére jó csapat jött össze az elmúlt években Szőregen. Egymást biztatva, kiegészítve tudnak sikert sikerre halmozni:

— Egy év alatt 34 millió forinttal nőtt a részjegyállományunk, az év végére meghaladta a 77 milliót. A betétnövekedés közel 60 millió forint volt tavaly. A nyereségünk pedig túlhaladta a 15 milliót is.

A működési területükön több mint 67 ezer lakos él. 10 ezer 364 tag rendszeresen útba ejti a takarékszövetkezet valamelyik fiókját. Amiből egyre több van.

Tavaly már több mint 8 millió nyereséget hoztak a „nem banki” vállalkozásaik. Úgy tűnik, ötletekben szinte kimeríthetetlen a szőregiek tarsolya:

— Most kezdik árusítani azt a videofilmet, amit a budapesti Mátyás-templomról forgattunk. Az Ek-lézi Kisszövetkezettel közösen forgalmazzuk. Már az idén 1 millió hasznót remélünk ebből.

Aki betér a szőregi takarékpénztárba nem csak a pénztét teheti be, vagy kérhet kölcsön, hanem színes filmet, totó-lottó szelvényt, buszbérletet is vásárolhat többek között. Minden fillér számít, okoskodnak a „bankárok”. Valutavásárlással, eladással és külföldi utak árusításával is helyben várják tagjaikat, mint ahogy villanyszámlát is lehet itt fizetni.

Hasonlóan jó üzletnek bizonyult a lizingtevékenységek menedzselése:

— Gazdasági társaság keretében konténerekkel szálltunk be a MÁVTRANS szállítási tevékenységébe. De kölcsönzünk tehergépkocsikat, hűtőpultokat, vendéglátóipari berendezéseket, vagy nyomdagépet is. Az az elvünk, hogy több lábon biztosabban meg lehet állni. Ezért most megpróbálkozunk valutaboltokat is nyitni.

Első hallásra talán kicsit furcsának tűnik egy takarékszövetkezet, ami szinte mindennel foglalkozik. De a szőregiek aligha törődnek a fejszoválással. A pénz ugyanis számolva, az asszony pedig verve jó.

Kiegyensúlyozott gazdálkodás

A Sándorfalvi Magyar—Lengyel Barátság Tsz helyén valaha jól menő kincstári nagybirtok volt. A szövetkezetesítés idején több kisebb gazdaközösség próbálgatta a jövőt, aztán ezek sorra egyesültek. Cikkcakkos úton, töresekkel, veszteséges évek után jutottak el napjaink kiegyensúlyozott gazdálkodásáig. Keresztúri István 1976-ban került ide, két évre rá elnök lett. Szerinte semmi rendkívüli nincs napjaink szép eredményeiben. Egyszerűen a vezetők és a tagság együttgondolkodásának, a közgazdasági és termőhelyi adottságoknak megfelelő termelési szerkezetnek, a szorgalmas és lelkiismeretes munkának kellett idevezetnie. Sőt, ma már a három éve beolvadt dóci téesszel is szerves egységet alkotnak. A tavalyi eredmények alapján a Kiváló Termelőszövetkezet címet harmadszorra nyerték el a nyolcvanas években.

Megyénk szövetkezetei közül itt a legmagasabb, 800 ezer forintot meghaladó az egy dolgozóra jutó termelési érték. A 41,5 millió forintos nyereségük jóval meghaladta a tervezettet. A növénytermesztés teljesítménye 15 százalékkal haladta meg az előző évit, az ipari tevékenység másfélszeresére duzzadt, a kereskedelemből és a takarmánykeverő üzemből származó nyereség megduplázódott. Ebből is látszik, mennyire lényeges, hogy az egész folyamatot átfogóan, egész-ként kezeljék. A megtermelt javak annyit érnek, amennyit érte kapnak. Ha az értékesítés, a saját terményeik kész takarmánnyá formálása üzlet, akkor a haszna is itt maradjon. A baromfitenyésztés a vártnál kisebb hasznót hozott, ugyanakkor a juhászat eredményes évet zárt. A saját építőrészlegük a munkalehetőségen és nyereségesen kívül azzal az előnnyel is szolgált, hogy beruházásaikat gyorsan és olcsón tudták megvalósítani.

Az elmúlt hónapokban a folyékonyműtrágya-üzem után egy állatpáster-adalékanyagot gyártó vegyüzemet adtak át. Vagyonuk 22 millió forinttal nőtt. Az építkezések miatt a gépvásárlások időlegesen háttérbe szorultak, egyszerre mindenre azért itt sem futotta.

A nyereség itt maradó részéből 19 milliót fordíthatnak fejlesztésre. A technikát kezelő ember közérzetét legalább ilyen fontosnak tartják, a jobb teljesítményekért járó kereset

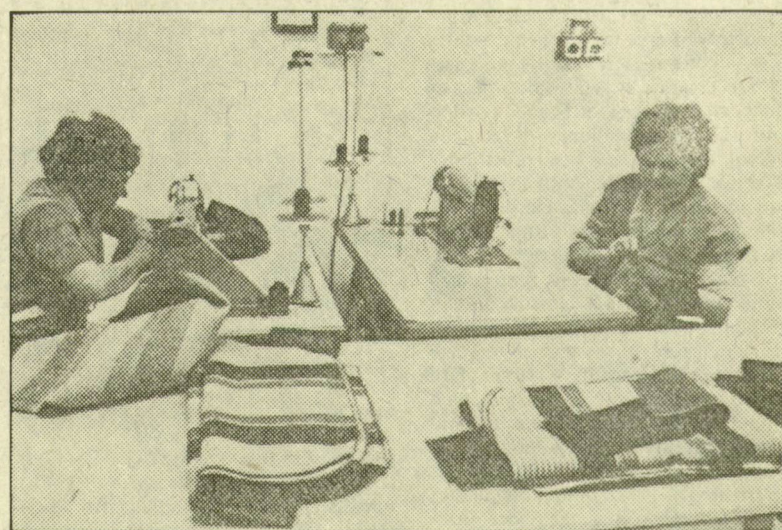
14 százalékkal nőtt, s meghaladja a 82 ezer forintot.

Jól tudják a követelmények évről évre nőnek, s nehéz megtartani a jobb pozíciókat. A termelésben azonban itt is, mint mindenütt — akadnak még fehér foltok, kiaknázatlan lehetőségek, ezeket kell szívos munkával a maguk hasznára fordítani. A jövedelemtermelő képesség fokozása csak az érdekeltségi rendszer finomításával, a munkafegyelem megkövetelésével képzelhető el. A bérkiáramlást kordában

tartó rendelkezések eléggé szűkre szabják e kereteket. A szakmai vezetők korszellemhez idomuló közgazdasági gondolkodásmódja is szerepet játszik abban, hogy az átlagosnál alacsonyabb termelési költségekkel dolgoznak.

A jó gazda gondossága érződik a majorok rendezettségén, a megművelt földek képén. A parasztember, vagy ahogy manapság mondjuk, a mezőgazdasági dolgozók földszere-tete nélkül hiábavaló lenne bármiféle igyekezet.

Üzleti alapon

Ülészutatok készülnek az új varrőüzemben

A fogyasztási és értékesítő szövetkezetek közül az egyik legkisebb, egy község ellátására szerveződött szervezet a szatmazi. A több mint 11 milliós eredmény 70 százalékat az ipari tevékenység és a felvásárlás adja. Ennek a bővítése volt az alapja a tavalyi 33 százalékos feljutásnak. Hogy ez egy tudatos folyamat, az is bizonyítja: az utóbbi öt év átlagában 20 százalékokat meghaladó e gyarapodás. Az árbevétel ötödével nőtt tavaly, ez azt is jelenti, hogy a nyereségszint javult, s ebben a gazdálkodási körben igen jó, 5,63 százalékokat érte el.

Tavaly egy mezőgazdasági szakboltot nyitottak, ahol az alapterület lehetővé teszi, hogy a vetőmagvakat, permetezőszereket, műtrágyákat, fóliát és a kerti kisgépeket egy helyen, nagy választékban kínálják

a község lakosságának és a környező kiskerteseinek. Más üzletekben is az országos hiánycikkek, olykor a töltelékes hűsítőszertményeket kivéve a legszükségesebbeket mindig megtalálhattuk a pultokon, polcokon.

Ahhoz, hogy az itt élőknek legyen miből vásárolniuk munkaalkalmat, terményeiknek értékesítési lehetőséget kell biztosítani. Az idén bővítik a helybeli felvásárlótelepet. A gyümölcsstermesztés ösztönzésére kedvezményesen facsemeték értékesítenek tagjaiknak, ugyanígy a jó bevételt adó pritaminpaprika-palántát megtermeltetik, s az árát a termés leadásáig megelőlegezik. Tavaly az állattenyésztők gondjainak enyhítésére távoli vidékekről szereztek be a kukoricát, még ha drágábban is tudták megvenni, mint értékesíteni. A nők helybeni foglalkoztatását segíti az új varrőüzemük.

Azokon a területeken, ahol üzletet látnak távolabb is terjeszkednek. Tavaly megötszörözték a zöldséggyümölcs felvásárlást úgy, hogy Tompán, Mélykúton és Tápén is megtalálható az átvevőjük. Cegléd-ben belföldelgozó üzemet létesítettek az elmúlt hónapokban.

A vágóhídjuk önmagában 6,1 millió forintos rekord eredményt hozott. Termékeik — a bősörös malachús és a juhús — a kelendők. Vevőik újabb igényekkel is jelentkeztek, így az idén heti 80 — 100 sertésből házias készítményeket gyártanak, s ezzel egészítik ki kínálatukat.

Jól tudják jó eredményt csak elégedett munkájuk értelmét látó emberekkel tudnak elérni. A 85 és fél ezer forintos átlagkereset, a tevékenységgel összhangban lévő premizálási rendszer ehhez megfelelő alap. Rászoruló idős tagjaik támogatását szívügyüknek tekintik, a legfiatalabbakat az iskolaszövetkezetekben ismertetik meg a szövetkezés szellemével.

Az összeállítást készítették:

**BÓLE ISTVÁN,
DÁNYI LÁSZLÓ,
FARKAS CSABA,
LÁZÁR MIHÁLY,
NAGY LÁSZLÓ,
RAFAI GÁBOR ÉS
TÓTH SZELES ISTVÁN**

Kiváló karátok

Nem tudom milyen érzés lehet kilónyi színarany társaságában tölteni a munkaidőt. Mindenesetre nem lehet rossz érzés, ha „bearanyozzák” az ember napjait. Az Ékkő, Ékszerész és Könnyűfémipari Kisszövetkezetben dolgozók alighanem másként élik át ezt az élményt, hiszen nekik napi munkaeszközük a „sárga ördög”.

— Amiből egyetlen kiló 680 ezer forint — teszi hozzá *Lengyel István* elnök. — Mi évente 200 kilót dolgozunk fel. Ebben a mesterségben nagyon jelentős az anyagköltség. Leginkább az Óra- és Ékszerkereskedelmi Vállalat megrendelésére készítünk arany és ezüst ékszereket.

De nagyon népszerű forma a törtarany cseréje is. A megunt, megkopott ékszerekért cserébe, a fazondíj kifizetése után, újat adnak. Ezek a darabok is itt készülnek. És fordítva is: a tört ékszerből itt lesz újra színarany. A szövetkezeti iparban a legnagyobb ékszergyártók az országban a szegediek, de a nagyvállalatok között is harmadikként „jegyzik” őket.

— Szegeden két saját üzletünk is van, ahol felvásárlással, árusítással és csereakciókkal foglalkozunk.

— *Könnyű annak, akinek ennyi aranya van!*

— Most éppen nincs. Ez a gondunk. A pénzügyi feltételeink a megváltozott szabályozás miatt beszűkültek, így kisebb a raktárkészlet feltöltésére jutó pénzünk is.

A most harmadízben kiválónak minősített kisszövetkezet másik „lába” az alumíniumöntőde. Autóbusz-alkatrészek öntvényeit és gázkonvektoralkatrészeket készítenek itt.

— Sajnos itt is komoly anyagihiány van. Az alumínium lassan nagyobb kincs lesz, mint az arany, mert nem lehet kapni. Most éppen egy komoly tókécs vevőt kellett visszautasítanunk, mert nem tudjuk beszerezni az alapanyagot.

A szövetkezet harmadik ágazatáról, ma már nem kell szót ejtenünk. Közel két évtizedig ugyanis az órák is ide tartoztak, de tavaly kiváltak.

Hogy minek szól a mostani elismerés?

— 230 milliós árbevételnek és 41 milliós nyereségnek — többek között. Sajnos az idén változtak a szabályozók, s így nemigen hisszük, hogy negyedszer is sikerülni fog elérni ezt a címet.

Pillanatnyilag akad tartalék a szövetkezetben, de a szaksoportokat már az idén meg kellett szüntetniük, mert már nem érte meg munkaidő után bennmaradni.